

VÝROČNÁ SPRÁVA SIŽP ZA ROK

2024

IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Zriaďovateľ: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Názov: **Slovenská inšpekcia životného prostredia**

Sídlo: Grösslingová 5, 811 09 Bratislava

Identifikačné číslo: 00156906

Forma hospodárenia: Štátna rozpočtová organizácia

Dátum zriadenia: 1. septembra 1991

Kontakt: tel.: 02/593 04 106

E-mail: sizp@sizp.sk

Web: www.sizp.sk

Obsah

1. Úvod	6
2. Základné informácie o Slovenskej inšpekcii životného prostredia	7
2.1 Charakteristika vecnej pôsobnosti SIŽP a najdôležitejšie úlohy	7
2.2 Špecializované kontrolné činnosti SIŽP	8
2.3 Územná pôsobnosť a organizačná štruktúra	10
2.4 Personálne zabezpečenie SIŽP	10
2.5 Medzinárodná spolupráca a koordinácia	11
2.6 Správne konania a sankcie	11
3. Kontrolná činnosť SIŽP	12
3.1 Kontrolná činnosť Odboru inšpekcie ochrany vôd (OIOV)	12
3.2 Kontroly Odboru inšpekcie odpadového hospodárstva (OIOH)	13
3.3 Kontroly Odboru integrovaného povoľovania a kontroly (OIPK)	13
3.4 Kontroly odboru inšpekcie ochrany ovzdušia (OIOO)	14
3.5 Kontroly odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny (OIOPaK)	14
3.6 Kontroly odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti (OIBB)	15
Tabuľky kontroly	16
Kontroly celkovo	17
4. Riešenie podnetov	18
4.1 Podnety Odboru inšpekcie ochrany vôd (OIOV)	18
4.2 Podnety Odboru inšpekcie odpadového hospodárstva (OIOH)	18
4.3 Podnety Odboru integrovaného povoľovania a kontroly (OIPK)	19
4.4 Podnety Odboru inšpekcie ochrany ovzdušia (OIOO)	19

4.5 Podnety Odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny (OIOPaK)	19
4.6 Podnety Odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti (OIBB)	20
Tabuľky podnety	21
5. Ukladanie pokút	22
5.1 Pokuty Odboru inšpekcie ochrany vôd (OIOV)	22
5.2 Pokuty Odboru inšpekcie odpadového hospodárstva (OIOH)	22
5.3 Pokuty Odboru integrovaného povoľovania a kontroly (OIPK)	23
5.4 Pokuty Odboru inšpekcie ochrany ovzdušia (OIOO)	23
5.5 Pokuty Odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny (OIOPaK)	23
5.6 Pokuty Odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti (OIBB)	24
Tabuľky pokuty	25
Pokuty celkovo	26
6. INÁ ČINNOSŤ	27
6.1 Odbor inšpekcie ochrany vôd (OIOV)	27
6.2 Odbor inšpekcie odpadového hospodárstva (OIOH)	27
6.3 Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (OIPK)	28
6.4 Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia (OIOO)	28
6.5 Odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny (OIOPaK)	29
6.6 Odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti (OIBB)	29
Tabuľka integrované povoľovanie a kontroly OIPK	30
7. Aktivity SIŽP	32
Tabuľka plán obnovy čerpanie financií	33
8. Záver	34

Skratky	35
----------------------	----

1. Úvod

Vážené kolegyne, kolegovia, partneri a priatelia,

Slovenská inšpekcia životného prostredia už viac ako tridsať rokov zohráva kľúčovú úlohu pri presadzovaní environmentálneho práva. Rok 2024 bol ďalším rokom intenzívnej kontrolnej činnosti, riešenia podnetov a ukladania opatrení na zlepšenie stavu životného prostredia.

Celkovo sme vykonali 2 796 kontrol, pričom vo viac ako 41 % prípadov bolo zistené porušenie zákona, v dôsledku čoho sme v uvedenom roku uložili 781 pokút v celkovej výške 2 748 166,92 €.

Naši inšpektori každodenne čelia novým výzvam vyplývajúcim z národných a európskych environmentálnych cieľov. Napriek tomu však denne dokazujú, že aj v náročných podmienkach dokážu efektívne zabezpečovať výkon odbornej kontrolnej činnosti a tým prispievať k ochrane životného prostredia.

Naše úsilie však nekončí pri výkone kontrol a ukladaní sankcií. Pracujeme tiež na zlepšení preventívnych mechanizmov, zvyšujeme informovanosť verejnosti a spolupracujeme s inými odbornými inštitúciami na zavádzaní nových nástrojov na monitorovanie a včasnú identifikáciu environmentálnych rizík.

Na záver by som rada vyjadrila úprimné poďakovanie všetkým mojim kolegom, ktorí v roku 2024 s vysokou odbornosťou a pracovným nasadením zabezpečovali plnenie úloh SIŽP.

RNDr. Anna Calpašová

generálna riaditeľka

2. Základné informácie o Slovenskej inšpekcii životného prostredia

Slovenská inšpekcia životného prostredia (SIŽP) je podľa § 9 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov odborný kontrolný orgán, ktorý vykonáva štátny dozor vo veciach starostlivosti o životné prostredie v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi.

Hlavným poslaním SIŽP je udržiavanie a zlepšovanie stavu životného prostredia prostredníctvom kontrolnej a povoľovacej činnosti, založenej na dôslednom uplatňovaní environmentálnej legislatívy. Tento cieľ sa realizuje prostredníctvom systematickej kontroly dodržiavania právnych predpisov v oblasti ochrany životného prostredia a preventívnych opatrení na elimináciu negatívnych environmentálnych vplyvov.

2.1 Charakteristika vecnej pôsobnosti SIŽP a najdôležitejšie úlohy

V rámci svojej pôsobnosti SIŽP:

- vykonáva štátny dozor vo veciach starostlivosti o životné prostredie v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi,
- ukladá pokuty vo veciach starostlivosti o životné prostredie,
- vykonáva miestnu štátnu správu na úseku integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia podľa osobitného predpisu,
- vykonáva ďalšiu činnosť vo veciach starostlivosti o životné prostredie v rozsahu osobitných predpisov,
- vykonáva činnosť kontrolného orgánu podľa osobitných predpisov,
- vykonáva štátny dozor vo veciach dosiahnutia cieľov štátnej environmentálnej politiky na celoštátnej úrovni a na regionálnej úrovni akciami, na ktoré bola poskytnutá podpora z Environmentálneho fondu.

SIŽP kontroluje dodržiavanie právnych predpisov na úsekoch:

1. Ochrana vôd
2. Ochrana ovzdušia
3. Odpadové hospodárstvo
4. Ochrana prírody a krajiny a regulácia obchodu s exemplármi CITES
5. Biologická bezpečnosť
6. Integrované povoľovanie a kontrola

V rámci svojej činnosti SIŽP zabezpečuje plnenie environmentálnych záväzkov SR v súlade s legislatívou Európskej únie a medzinárodnými dohovormi.

2.2 Špecializované kontrolné činnosti SIŽP

SIŽP realizuje rozsiahle kontroly v oblasti ochrany životného prostredia:

- kontroluje:
 1. cezhraničnú prepravu odpadov a v sporných prípadoch rozhoduje, či je daný tovar v prípade prepravy cez štátnu hranicu odpadom,
 2. cezhraničnú prepravu, vývoz a dovoz geneticky modifikovaných organizmov, vrátane zdieľania informácií prostredníctvom mechanizmu Biosafety Clearing-House,
 3. držbu, obchod a dovoz exemplárov CITES, aj v rámci medzinárodnej policajnej organizácie Interpol,
 4. používanie chemických látok a koordinuje prenosy údajov do národného registra a Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok,

5. kvalitu vyrábaných, dovážaných a predávaných palív a kvalitu regulovaných výrobkov, na tento účel odoberá vzorky a zabezpečuje ich analýzy,
 6. súlad prevádzky stacionárnych zdrojov s dokumentáciou a s podmienkami určenými okresným úradom a obcou,
 7. dodržiavanie emisných limitov na stacionárnych zdrojoch vlastnými kontrolnými diskontinuálnymi meraniami,
 8. reprezentatívnosť výsledkov oprávnených meraní emisií, technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania, kalibrácie, skúšok a inšpekcie zhody automatizovaných meracích systémov emisií, dodržiavanie zásad výkonu oprávneného merania, náležitosti a požiadavky vyhotovovania správy o oprávnenej technickej činnosti a protokolov z kontinuálneho monitorovania emisií a dodržiavanie osobitných podmienok oprávneného merania,
 9. dodržiavanie povinností prevádzkovateľov, podnikateľov a odborne spôsobilých osôb, ktorí nakladajú s fluórovanými skleníkovými plynmi (F-plynmi), výrobkami a zariadeniami,
 10. dodržiavanie povinností podnikateľov a odborne spôsobilých osôb, ktorí nakladajú s látkami narúšajúcimi ozónovú vrstvu Zeme, výrobkami a zariadeniami,
- plní úlohy SR v medzinárodnom systéme ochrany vôd a pri cezhraničnom zhoršení kvality vôd na hraničných tokoch a zabezpečuje prevádzku Medzinárodného varovného strediska SR v súlade s Dohovorom o spolupráci pri ochrane a trvalom využívaní Dunaja,
 - riadi práce pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd a zabezpečuje aj vlastné sledovanie vypúšťaných odpadových vôd,
 - realizuje konfiškáciu nelegálne držaných živočíchov a zabezpečuje prevoz zhabaných živočíchov do záchytného strediska,
 - je správnym orgánom v integrovanom povoľovaní (povoľuje strategické podniky), sleduje výskum a vývoj v oblasti najlepších dostupných techník a spolupracuje s prevádzkovateľmi v jednotlivých priemyselných odvetviach vo veciach ich zavádzania, zakladá, riadi a koordinuje činnosť technických pracovných skupín v SR, zriaďuje Fórum na výmenu informácií o najlepších dostupných technikách a zastupuje SR v tomto Fóre,
 - zabezpečuje vyjadrenia cudzieho dotknutého orgánu a jeho účasť pri povoľovaní prevádzok s cezhraničným vplyvom,

- vykonáva štátnu správu a štátny dozor v strategických podnikoch vo veciach prevencie a nápravy environmentálnych škôd, kontroluje aj, či národná environmentálna značka alebo environmentálna značka Európskeho spoločenstva nebola použitá neoprávnene,
- vykonáva štátny dozor vo veciach prevencie závažných priemyselných havárií,
- nad používaním genetických technológií, a geneticky modifikovaných organizmov (GMO) kontroluje, či používateľ genetických technológií alebo GMO posúdil riziko ich používania predpísaným spôsobom a či ho pravidelne prehodnocuje, či zabezpečuje vybavenie uzavretých priestorov takou úrovňou ochrany, aká zodpovedá zatriedeniu genetických technológií do rizikovej triedy, či ochranné opatrenia vykonáva pri zdroji nebezpečenstva a či má k dispozícii účinné dekontaminačné mechanizmy, atď.

2.3 Územná pôsobnosť a organizačná štruktúra

SIŽP má jasne zadefinovanú organizačnú štruktúru (vedúci zamestnanci na rôznych úrovniach a zamestnanci), nastavený systém riadenia a kontrolných mechanizmov jednotlivých organizačných zložiek (na ústredí a na jednotlivých inšpektorátoch).

Sídla inšpektorátov:

- Bratislava (so stálym pracoviskom v Nitre)
- Banská Bystrica
- Žilina
- Košice (so stálym pracoviskom v Spišskej Novej Vsi)

2.4 Personálne zabezpečenie SIŽP

Celkový počet zamestnancov Slovenskej inšpekcie životného prostredia k 31.3. 2025 bol 286. Z toho je 225 inšpektorov a vedúcich zamestnancov, ktorí zabezpečovali kontrolnú a odbornú činnosť v jednotlivých oblastiach ochrany životného prostredia.

Počet inšpektorov podľa odborov:

- Odbor inšpekcie ochrany vôd (OIOV) – 37 inšpektorov.

- Odbor inšpekcie odpadového hospodárstva (OIOH) – 44 inšpektorov.
- Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (OIPK) – 54 inšpektorov.
- Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia (OIOO) – 39 inšpektorov.
- Odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny (OIOPaK) – 39 inšpektorov.
- Odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti (OIBB) – 12 inšpektorov.

Personálne kapacity SIŽP sú kľúčovým faktorom pre efektívne presadzovanie environmentálnej legislatívy.

2.5 Medzinárodná spolupráca a koordinácia

Vďaka svojej štruktúre je SIŽP plne integrovaná do európskych inšpekčných orgánov a aktívne spolupracuje so zahraničnými kontrolnými inštitúciami.

Medzinárodná spolupráca:

- Interpol – spolupráca pri eliminácii environmentálnej kriminality
- UNESCO – odborné konzultácie pri ochrane prírodného dedičstva
- Európska environmentálna agentúra (EEA) – výmena informácií o stave životného prostredia
- Medzinárodné kontrolné orgány (Rakúsko, Nemecko, Holandsko, Švajčiarsko, Česko) – cezhraničná spolupráca pri riešení environmentálnych problémov

SIŽP zabezpečuje aj metodické vedenie inšpektorátov, odborné posudky, analýzy a koordináciu kontrolných aktivít na celoštátnej aj medzinárodnej úrovni.

2.6 Správne konania a sankcie

SIŽP pôsobí aj ako správny orgán a v prípade zistenia porušenia právnych predpisov:

- vydáva opatrenia na nápravu,
- ukladá pokuty,

- vykonáva správne konania a konania o priestupkoch.

Pri závažných environmentálnych porušeníach môže SIŽP:

- pozastaviť prevádzku,
- odobrať environmentálne povolenia,
- prijať ďalšie sankčné opatrenia v súlade s legislatívou SR a EÚ.

Cieľom kontrolnej činnosti SIŽP nie je len represia, ale aj prevencia a zlepšovanie environmentálnej ochrany prostredníctvom efektívnych a odborne podložených riešení.

3. Kontrolná činnosť SIŽP

V roku 2024 Slovenská inšpekcia životného prostredia (SIŽP) vykonala 2 796 kontrol v rámci celého územia Slovenskej republiky. Celkovo inšpektori zistili 1 163 porušení zákona, čo predstavuje viac ako 41 % podiel z celkového počtu kontrol.

3.1 Kontrolná činnosť Odboru inšpekcie ochrany vôd (OIOV)

Odbor inšpekcie ochrany vôd vykonal 457 kontrol, pričom v 46,17 % prípadoch bolo zistené porušenie platnej legislatívy. Kontrolná činnosť bola zameraná prevažne na porušenie zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.

Hlavné oblasti kontrol:

- Mimoriadne zhoršenie kvality vôd – vykonaných 147 kontrol so zameraním na identifikáciu a riešenie prípadov ohrozenia vodných tokov a podzemných vôd.
- Nakladanie s vodami a účinnosť čistiarní odpadových vôd – 141 kontrol, pričom sa hodnotila ich efektívnosť a dodržiavanie legislatívnych požiadaviek.
- Zaoberanie so znečisťujúcimi látkami – vykonaných 116 kontrol s cieľom monitorovať manipuláciu a skladovanie potenciálne nebezpečných látok.

V rámci správnych konaní bolo vydaných 363 rozhodnutí o schválení havarijných plánov a vykonaných 302 miestnych obhliadok. Okrem toho bolo realizovaných 51 kontrol podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a 129 kontrol na základe podnetov od verejnosti.

3.2 Kontroly Odboru inšpekcie odpadového hospodárstva (OIOH)

Odbor inšpekcie odpadového hospodárstva vykonal 533 kontrol, pričom v 168 prípadoch bolo zistené porušenie právnych predpisov, čo predstavuje 31,5 % podiel z celkového počtu kontrol.

Vybrané oblasti kontrol:

- Pôvodcovia a držitelia odpadov – preverenie dodržiavania povinností v rámci nakladania s odpadmi podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.
- Zber a výkup odpadov – zameranie na súlad so zákonnými požiadavkami.
- Prevádzkovatelia zariadení na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov.
- Rozšírená zodpovednosť výrobcov
- Nakladanie s komunálnymi odpadmi a drobným stavebným odpadom.
- Cezhraničný pohyb odpadov (CPO) – vykonaných 69 kontrol, z toho 49 cestných kontrol a 20 kontrol v subjektoch. Skontrolovaných bolo 960 vozidiel, z toho 929 pri prechode štátnou hranicou. 16 kontrol bolo vykonaných na základe požiadavky MŽP SR, pričom 8 z nich sa týkalo spätného prevzatia odpadu pochádzajúceho z nezákonného cezhraničného pohybu odpadov.

3.3 Kontroly Odboru integrovaného povoľovania a kontroly (OIPK)

Odbor integrovaného povoľovania a kontroly vykonal 294 kontrol, pričom v 115 prípadoch boli zistené nedostatky.

Hlavné činnosti:

- Povoľovacia činnosť v prevádzkach, ktoré spadajú pod prílohu č. 1 zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (IPKZ).
- Kontrola prevádzok v zmysle zákona o IPKZ – sprístupňovanie informácií verejnosti o vykonanej kontrole v prevádzke.
- Štátny stavebný dohľad – vykonávaný na základe § 98 stavebného zákona.

- Vydávanie záväzných stanovísk k potvrdeniam na čerpanie účelovej finančnej rezervy pri uzatvorení skládok odpadov alebo jej časti – na základe § 24 zákona o odpadoch.
- Druhostupňové konania vo veci odvolaní proti rozhodnutiam vydaným OIPK a preskúmavanie prvostupňových rozhodnutí prostredníctvom mimoriadnych opravných prostriedkov.

3.4 Kontroly odboru inšpekcie ochrany ovzdušia (OIIOO)

Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia vykonal 648 kontrol, pričom boli preverované subjekty podľa zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a ďalších súvisiacich zákonov a predpisov.

Hlavné oblasti kontrol:

- Kontroly vykonávané na veľkých a stredných stacionárnych zdrojoch znečisťovania – zamerané na prevádzkovanie s platnou dokumentáciou a príslušnými podmienkami.
- Meranie emisií znečisťujúcich látok – vykonaných 57 vlastných meraní emisií na zdrojoch znečisťovania ovzdušia.
- Kontroly inšpekcie zhody automatizovaných meracích systémov emisií (AMS-E) – 5 inšpekcií zhody na veľkých a strednom zdroji znečistenia.
- Kvalita motorových palív – odobratých 474 vzoriek na 169 čerpacích staniciach, pričom bolo analyzovaných 232 vzoriek benzínu, 212 vzoriek nafty, 29 vzoriek LPG a 1 vzorka motorového plynového oleja.

3.5 Kontroly odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny (OIOPaK)

Odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny vykonal 696 kontrol, pričom v 475 prípadoch bolo zistené porušenie zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a právnych predpisov CITES.

Hlavné oblasti kontrol:

- Ochrana drevín a územná ochrana – riešenie porušení týkajúcich sa neoprávnených výrubov a nelegálnych zásahov do chránených oblastí.
- Neoprávnený vjazd a státie motorových vozidiel v chránených územiach – identifikovaných 127 prípadov.
- Podnety stráže prírody a polície – viac ako 50 % kontrol bolo vykonaných na základe podnetov od odborných organizácií a verejnosti.

3.6 Kontroly odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti (OIBB)

Odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti vykonal 168 kontrol, pričom sa zamerlal na dodržiavanie povinností v oblasti geneticky modifikovaných organizmov a invázných nepôvodných druhov.

Hlavné oblasti kontrol:

- Geneticky modifikované organizmy (GMO) – vykonaných 51 kontrol podľa zákona č. 151/2002 Z. z.
- Environmentálne označovanie výrobkov – realizovaných 25 kontrol v súlade so zákonom č. 469/2002 Z. z.
- Prevencia a manažment invázných nepôvodných druhov – vykonaných 92 kontrol podľa zákona č. 150/2019 Z. z.

Tabuľky kontroly

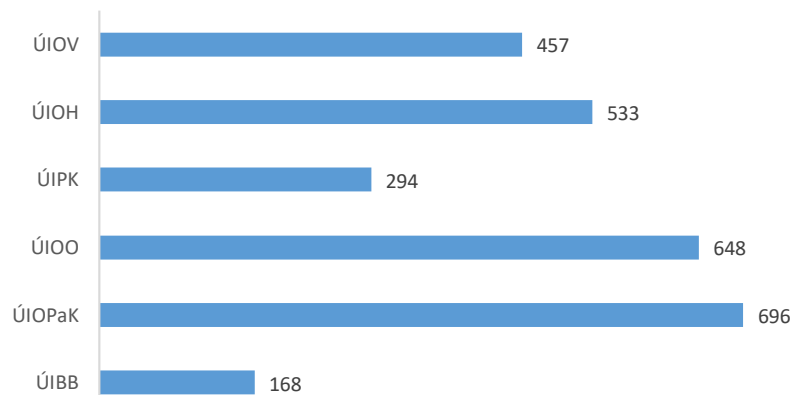
	IŽP BA				SP NR				IŽP BB		
	Kontroly	Porušenia	% porušení		Kontroly	Porušenia	% porušení		Kontroly	Porušenia	% porušení
OIOV	62	22	35,48%		108	71	65,74%		69	35	50,72%
OIOH	60	24	40,00%		74	29	39,19%		63	12	19,05%
OIPK	44	12	27,27%		80	26	32,50%		61	9	14,75%
OIOO	134	18	13,43%						139	17	12,23%
OIOPaK	173	136	78,61%						135	79	58,52%
OIBB	92	11	11,96%						76	40	52,63%
Spolu	565	223	39,47%		262	126	48,09%		543	192	35,36%

	IŽP ZA				IŽP KE				SP SNV		
	Kontroly	Porušenia	% porušení		Kontroly	Porušenia	% porušení		Kontroly	Porušenia	% porušení
OIOV	65	26	40,00%		89	33	37,08%		64	24	37,50%
OIOH	138	34	24,64%		112	39	34,82%		86	30	34,88%
OIPK	65	10	15,38%		44	28	63,64%				
OIOO	142	38	26,76%		168	55	32,74%				
OIOPaK	200	154	77,00%		122	66	54,10%		66	40	60,61%
OIBB											
Spolu	610	262	42,95%		535	221	41,31%		216	94	43,52%

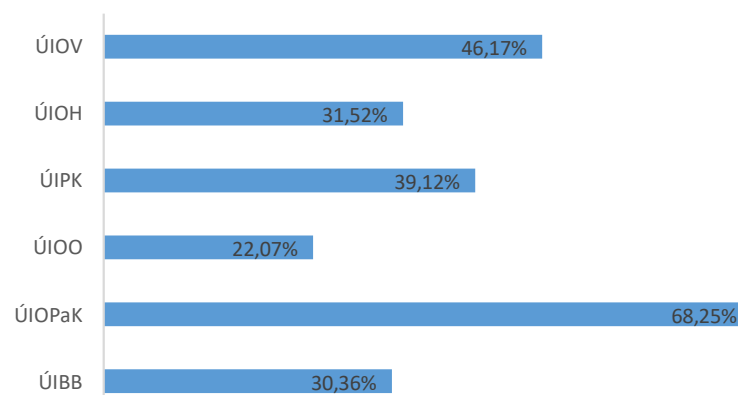
Kontroly celkovo

	Za útvary spolu		
	Kontroly	Porušenia	% porušení
ÚIOV	457	211	46,17%
ÚIOH	533	168	31,52%
ÚIPK	294	115	39,12%
ÚIOO	648	143	22,07%
ÚIOPaK	696	475	68,25%
ÚIBB	168	51	30,36%
SPOLU	2796	1163	41,60%

Kontroly 2024

Porušenia v percentách

(*)V hodnotenom období útvary inšpekcie ochrany ovzdušia ÚIOO vykonal celkom 583 kontrol (inšpekčné kontroly a STPP a TOO), 3 kontroly na prevádzkach s integrovaným povolením a 62 kontrol PTČ (57 meraní emisií a 5 inšpekcií zhody AMS-E, pri ktorých bolo vykonaných 326 technických činností), **celkom bolo vykonaných 648 kontrol.**

4. Riešenie podnetov

V roku 2024 Slovenská inšpekcia životného prostredia (SIŽP) prijala 1 431 podnetov na všetkých svojich pracoviskách.

Najviac podnetov 548 bolo doručených Odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny (OIOPaK). Počet podnetov adresovaných tomuto odboru vzrástol od roku 2013 takmer o 300 %. Tento nárast značne ovplyvňuje možnosť realizácie systematických kontrol, ktoré by sa mohli zameriavať na zásadné environmentálne problémy, ako sú zásahy do osobitne chránených území, obchodovanie s exemplármi CITES či efektívne a dôsledné vymáhanie právnych predpisov v súlade s požiadavkami MŽP SR a Európskej únie.

4.1 Podnety Odboru inšpekcie ochrany vôd (OIOV)

Odbor inšpekcie ochrany vôd zaznamenal 239 podnetov.

Hlavné oblasti podnetov:

- Nedovolené vypúšťanie odpadových vôd.
- Nedovolené zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami.

4.2 Podnety Odboru inšpekcie odpadového hospodárstva (OIOH)

Odbor inšpekcie odpadového hospodárstva prijal 282 podnet v roku 2024 a 78 nevybavených podnetov prešlo do roku 2024 z roku 2023. Z celkového počtu 360 podnetov na vybavenie, bolo v roku 2024 odbormi inšpekcie odpadového hospodárstva vybavených 245 podnetov.

Hlavné oblasti podnetov:

- Nakladanie so stavebným odpadom a odpadom z demolácií – 96 podnetov.
- Nedodržiavanie povinností pri nakladaní s komunálnym a drobným stavebným odpadom – 87 podnetov.
- Nakladanie s iným druhom odpadu (biologicky rozložiteľný komunálny odpad, kovový šrot, vodárenské kaly, popolček, drevný odpad, atď.) – 64 podnetov.
- Nebezpečný odpad (azbest, odpadové oleje, chemikálie, zdravotnícky odpad) – 37 podnetov.

4.3 Podnety Odboru integrovaného povoľovania a kontroly (OIPK)

Odbor integrovaného povoľovania a kontroly prijal 77 podnetov v roku 2024, 60 podnetov na prešetrenie bolo prenesených z roku 2023. Z celkového počtu 137 bolo prešetrených 99 podnetov z toho bolo zistené porušenie príslušných právnych predpisov v 74 prípadoch.

Hlavné oblasti podnetov:

- Porušenia v prevádzke zariadení spadajúcich pod IPKZ.
- Nedodržanie environmentálnych podmienok v priemyselných prevádzkach.
- Neplnenie podmienok stanovených v integrovaných povoleniach.

4.4 Podnety Odboru inšpekcie ochrany ovzdušia (OIIO)

Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia prijal 118 podnetov, pričom porušenia zákona boli identifikované v prípadoch týkajúcich sa:

- Nedodržania technických požiadaviek a podmienok prevádzky.
- Neoprávneného predaja zakázaného uhlia (tzv. flotu) do maloobchodnej siete.
- Prevádzkovania stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia bez platného rozhodnutia.

4.5 Podnety Odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny (OIOPaK)

Odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny prijal 548 podnetov, pričom 186 z nich bolo vyhodnotených ako porušenie zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Hlavné oblasti podnetov:

- Nedodržanie podmienok ochrany drevín a výrubov – zaznamenaných 113 prípadov porušenia zákona.
- Neznalosť právnych predpisov zo strany samospráv – najmä v menších obciach, ktoré nesprávne uplatňujú kompetencie pri povoľovaní výrubov.
- Neoprávnené vjazdy a státie motorových vozidiel v chránených územiach – v 127 prípadoch bol potvrdený zásah do prírodného prostredia.

4.6 Podnety Odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti (OIBB)

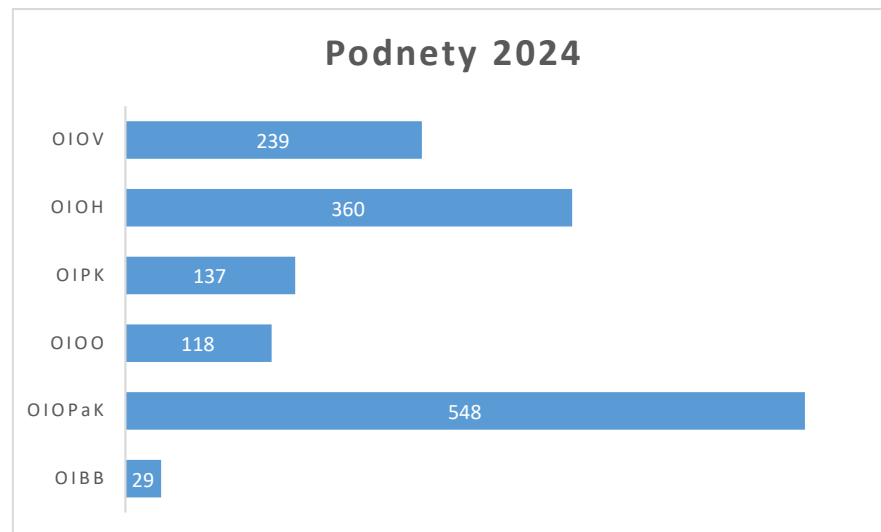
Odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti prijal 29 podnetov, pričom všetky sa týkali invázných nepôvodných druhov rastlín a drevín v zmysle zákona č. 150/2019 Z. z..

Najčastejšie identifikované invázne druhy:

- Ambrózia palinolistá (*Ambrosia artemisiifolia*).
- Zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*).
- Pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*).
- Javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*).

Tabuľky podnety

	Celkový počet podnetov
OIOV	239
OIOH	360
OIPK	137
OIOO	118
OIOPaK	548
OIBB	29
Spolu	1431

5. Ukladanie pokút

Slovenská inšpekcia životného prostredia uložila v sledovanom období 781 pokút v celkovej výške 2 748 166,92 €. Sankcie však nie sú primárnym cieľom kontrolnej činnosti, ale slúžia ako nástroj na vynucovanie dodržiavania environmentálnych predpisov. Všetky finančné prostriedky vybrané z uložených pokút boli reinvestované do opatrení na ochranu životného prostredia na Slovensku.

5.1 Pokuty Odboru inšpekcie ochrany vôd (OIOV)

Za odbor inšpekcie ochrany vôd nadobudlo právoplatnosť 175 rozhodnutí o pokute v celkovej výške 560 886,92 €. Najčastejšie boli sankcionované porušenia:

- Nedovolené vypúšťanie odpadových vôd do vodných tokov.
- Nedovolené zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami, ktoré mohlo ohroziť kvalitu vôd.
- Mimoriadne zhoršenie kvality vôd v dôsledku únikov znečisťujúcich látok.

5.2 Pokuty Odboru inšpekcie odpadového hospodárstva (OIOH)

Odbor inšpekcie odpadového hospodárstva uložil pokuty v celkovej výške 477 150 €, pričom najvyššie sankcie boli uložené za:

- Prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov v rozpore so súhlasom.
- Nezákonnú cezhraničnú prepravu odpadu.
- Vykonávanie bez súhlasu činností, na ktorú sa vyžaduje súhlas príslušného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva.
- Neodvádzanie poplatkov do Environmentálneho fondu.
- Neplnenie povinnosti držiteľa odpadu zhromažďovať odpady vytriedené podľa druhov.

OIOH v sledovanom období podali na policajný zbor alebo na príslušnú okresnú prokuratúru celkom 10 oznámení o podozreniach z trestného činu neoprávneného nakladania s odpadom.

5.3 Pokuty Odboru integrovaného povoľovania a kontroly (OIPK)

Odbor integrovaného povoľovania a kontroly uložil pokuty v celkovej výške 1 035 120 €. Sankcie boli uložené najmä za:

- Nedodržanie podmienok integrovaného povolenia vydaného pre jednotlivé prevádzky.
- Nevykonanie uložených opatrení na nápravu v stanovenom termíne.

Tieto pokuty tvorili najvyšší podiel z celkovej sumy sankcií uložených SIŽP v roku 2024.

5.4 Pokuty Odboru inšpekcie ochrany ovzdušia (OI00)

Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia uložil pokuty v celkovej výške 527 565 €. Sankcie sa týkali predovšetkým:

- Nedodržania technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania zdroja znečistenia.
- Nedodržania emisných limitov určených legislatívou.
- Predaja palív, ktoré nevyhovovali kvalitatívnym normám.
- Nevykonania povinného monitorovania emisií a nepreukázania dodržiavania emisných limitov.

5.5 Pokuty Odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny (OIOPaK)

Odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny právoplatne uložil 309 pokút v celkovej výške 119 585 €. Okrem pokút bolo 39 prípadov postúpených orgánom činným v trestnom konaní, kde nebolo možné uložiť administratívne sankcie.

Najvyššie pokuty boli uložené za neoprávnené komerčné nakladanie s exemplármi chránených druhov živočíchov, ktoré sú uvedené v nariadení Rady (ES) č. 338/97. Porušenia sa týkali predovšetkým neoprávneného komerčného nakladania s exemplármi chránených druhov, vrátane ich nezákonného predaja, internetovej ponuky a vystavovania na verejnosti.

5.6 Pokuty Odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti (OIBB)

Odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti uložil 27 pokút v celkovej výške 27 860 €. Najčastejšie boli sankcionovaní vlastníci pozemkov alebo správcovia pozemkov, ktorí zo svojich pozemkov neodstraňovali invázne nepôvodné druhy. Najzávažnejšie porušenie legislatívy bolo v oblasti používania genetických technológií.

Tabuľky pokuty

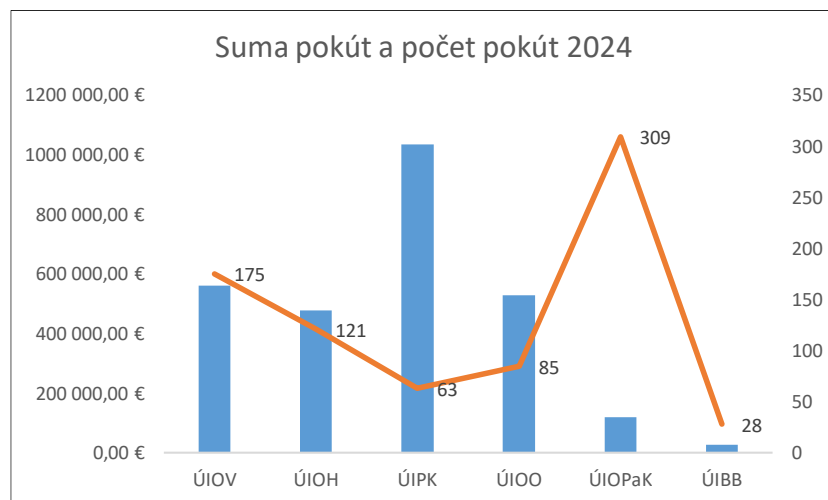
	IŽP BA			SP NR			IŽP BB	
	suma pokút	počet pokút		suma pokút	počet pokút		suma pokút	počet pokút
OIOV	70 652,38 €	14		201 064,28 €	67		111 484,26 €	35
OIOH	82 400,00 €	19		170 600,00 €	20		40 900,00 €	12
OIPK	100 000,00 €	5		483 200,00 €	22		19 000,00 €	3
OIOO	192 000,00 €	26					137 140,00 €	22
OIOPaK	40 700,00 €	95					20 320,00 €	67
OIBB	6 460,00 €	4					21 400,00 €	24
Spolu	492 212,38 €	163		854 864,28 €	109		350 244,26 €	163

(*) počet rozhodnutí, ktoré v roku 2024 nadobudli právoplatnosť

	IŽP ZA			IŽP KE			SP SNV	
	suma pokút	počet pokút		suma pokút	počet pokút		suma pokút	počet pokút
OIOV	49 562,00 €	27		109 500,00 €	20		18 624,00 €	12
OIOH	99 150,00 €	25		51 500,00 €	26		32 600,00 €	19
OIPK	102 500,00 €	9		330 420,00 €	24			
OIOO	123 525,00 €	20		74 900,00 €	17			
OIOPaK	41 845,00 €	104		10 570,00 €	30		6 150,00 €	13
OIBB								
Spolu	416 582,00 €	185		576 890,00 €	117		57 374,00 €	44

Pokuty celkovo

	Za útvary spolu	
	suma pokút	počet pokút
ÚIOV	560 886,92 €	175
ÚIOH	477 150,00 €	121
ÚIPK	1 035 120,00 €	63
ÚIOO	527 565,00 €	85
ÚIOPaK	119 585,00 €	309
ÚIBB	27 860,00 €	28
SPOLU	2 748 166,92 €	781

6. INÁ ČINNOSŤ

V roku 2024 sa Slovenská inšpekcia životného prostredia (SIŽP) okrem kontrolnej činnosti venovala aj ďalším odborným aktivitám, ktoré zahŕňali riešenie mimoriadnych environmentálnych situácií, spoluprácu s národnými aj medzinárodnými inštitúciami, konzultácie a metodické činnosti.

6.1 Odbor inšpekcie ochrany vôd (OIOV)

OIOV riešil 160 prípadov s podozrením na mimoriadne zhoršenie kvality vôd (MZV). Po prešetrení bolo 63 prípadov vyradených z evidencie, keďže nenaplnili skutkovú podstatu podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách. Zo zostávajúcich 97 prípadov sa 51 týkalo povrchových tokov a 46 podzemných vôd.

Hlavné činnosti OIOV zahŕňali:

- Posudzovanie environmentálnych rizík spojených s mimoriadnym zhoršením kvality vôd.
- Riešenie prípadov znečistenia vodných tokov a podzemných vôd v dôsledku priemyselných a poľnohospodárskych činností.
- Opatrenia na predchádzanie ekologickým haváriám a ochranu vodných zdrojov.

6.2 Odbor inšpekcie odpadového hospodárstva (OIOH)

OIOH v roku 2004 spolupracovali s:

- Colnými orgánmi pri kontrolách cezhraničného pohybu odpadov na štátnych hraniciach.
- Prezídiom Policajného zboru SR, okresnými riaditeľstvami PZ a obvodnými oddeleniami PZ, Národnou centrálu osobitných druhov kriminality.
- Odvodným banským úradom.
- Obvodným banským úradom.
- Orgánmi samosprávy.
- Environmentálnym fondom.

Na základe žiadosti o súčinnosť Finančného riaditeľstva SR, Odboru colného, Oddelenia zákazov a obmedzení, sa OIOH zapojil do akcie

DEMETER X (15.08.2024 – 15.09.2024), zameranej na kontrolu medzinárodnej prepravy odpadu a nebezpečných materiálov v súlade s Bazilejským dohovorom, ako aj na plyny poškodzujúce ozónovú vrstvu.

6.3 Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (OIPK)

OIPK sa venoval konzultačnej a metodickej činnosti, pričom:

- Poskytol 252 konzultácií k zamýšľaným zmenám v prevádzkach, projektovým dokumentáciám a prevádzkovým pokusom.
- Vydal 175 odborných stanovísk a vyjadrení.

OIPK a ÚIPK sa zapojili do viacerých medzinárodných projektov, medzi ktoré patrili:

- BAT pre výrobu keramických výrobkov vypaľovaním.
- BAT pre intenzívny chov ošípaných a hydiny.
- Operator Self-monitoring.
- Public nuisance issues.

Ďalej sa OIPK aktívne podieľal na tvorbe legislatívy a pripomienkovaní právnych predpisov:

- Pripravil návrhy na úpravu zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.
- Pripomienkoval novelu stavebného zákona (zákon č. 50/1976 Zb.).
- Zúčastnil sa rokovaní k novele zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, zameranej na riešenie problematiky skládok.

6.4 Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia (OIIO)

OIIO sa v roku 2024 zamerlal na metodické činnosti a odbornú spoluprácu, pričom:

- Vypracoval pripomienky k metodike kontroly malých spaľovacích zariadení.
- Pripravil návrhy na zmeny pravidiel ukladania pokút a trov konania.
- Podieľal sa na tvorbe vyhlášky o regulovaných výrobkoch s obsahom organických rozpúšťadiel.
- Pripomienkoval zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a vyhlášky MŽP SR č. 248 – 254/2023 Z. z.

Pracovníci pracoviska technických činností Banská Bystrica poskytli Ministerstvu životného prostredia SR odbornú pomoc pri implementácii noriem STN EN 17255 na kontinuálne monitorovanie emisií a aplikácii nového zákona o ochrane ovzdušia.

V máji a júni 2024 prebehla reakreditácia Pracovnísk technických činností vykonávajúcich:

- Kontrolné merania emisií.
- Inšpekciu zhody automatizovaných meracích systémov emisií (AMS-E).

Hodnotenie vykonala Slovenská národná akreditačná služba (SNAS), ktorá potvrdila vysokú odbornú úroveň vykonaných činností.

6.5 Odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny (OIOPaK)

Významným zásahom v oblasti ochrany prírody bolo zhabanie troch exemplárov tigra džungľového (*Panthera tigris*), ktoré boli odchované v čase, keď bola ich držba zakázaná. Jeden exemplár uhynul v záchytnom zariadení Národnej zoo Bojnice. Dva exempláre boli prevezené do špecializovaného zariadenia pre veľké šelmy v Juhoafrickej republike.

Inšpektori odboru ochrany prírody a krajiny sa zúčastnili viacerých medzinárodných stretnutí IMPEL. Okrem iných aj v Litve kde riešili ako postupovať v boji proti ilegálnemu obchodu so zvieratami.

6.6 Odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti (OIBB)

Odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti (OIBB) spolupracoval s vedeckými a odbornými inštitúciami, ako sú:

Botanický ústav Centra biológie a biodiverzity Slovenskej akadémie vied.

Štátna ochrana prírody SR.

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky.

Hlavné aktivity OIBB zahŕňali:

- Odborné usmernenia v oblasti geneticky modifikovaných organizmov (GMO).
- Konzultácie v oblasti environmentálneho označovania výrobkov.
- Poskytovanie informácií o inváznych nepôvodných druhoch a prevencii ich šírenia.

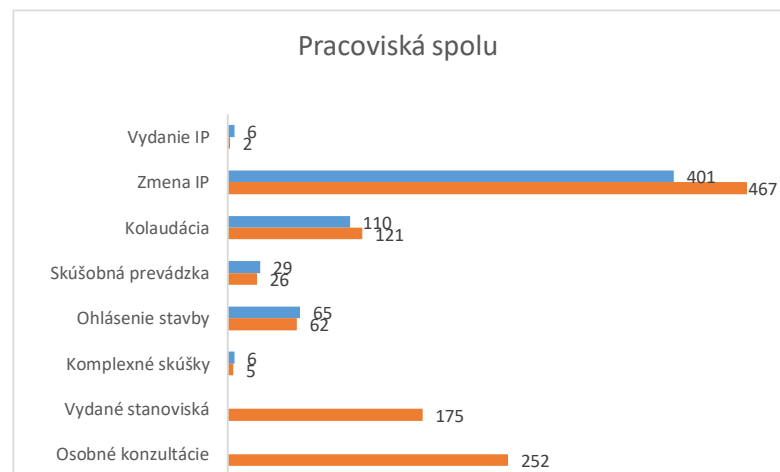
Tabuľka integrované povoľovanie a kontroly OIPK

	IŽP BA			SP NR			IŽP BB	
	Prijaté žiadosti	Uskutočnené úkony*		Prijaté žiadosti	Uskutočnené úkony*		Prijaté žiadosti	Uskutočnené úkony*
Vydanie IP	0	0		1	1		1	0
Zmena IP	51	58		104	119		67	89
Kolaudácia	15	34		30	18		23	24
Skúšobná prevádzka	8	7		6	6		6	2
Ohlásenie stavby	17	18		23	23		4	0
Komplexné skúšky	3	3		3	2		0	0
Vydané stanoviská	NA	15		NA	49		NA	38
Osobné konzultácie	NA	52		NA	76		NA	47
Spolu	94	187		167	294		101	200

(*) Vydané rozhodnutia, súhlasy, stanoviská uskutočnené konzultácie

	IŽP ZA			IŽP KE	
	Prijaté žiadosti	Uskutočnené úkony*		Prijaté žiadosti	Uskutočnené úkony*
Vydanie IP	0	0		4	1
Zmena IP	82	85		97	116
Kolaudácia	28	31		14	14
Skúšobná prevádzka	4	5		5	6
Ohlásenie stavby	16	16		5	5
Komplexné skúšky	0	0		0	0
Vydané stanoviská	NA	41		NA	32
Osobné konzultácie	NA	42		NA	35
Spolu	130	220		125	209

	Za pracoviská spolu	
	Prijaté žiadosti	Uskutočnené úkony*
Vydanie IP	6	2
Zmena IP	401	467
Kolaudácia	110	121
Skúšobná prevádzka	29	26
Ohlásenie stavby	65	62
Komplexné skúšky	6	5
Vydané stanoviská		175
Osobné konzultácie		252
SPOLU	617	1110

	Vybrané správne poplatky (EUR)				
	IŽP BA	SP NR	IŽP BB	IŽP ZA	IŽP KE
Správne poplatky	8 740,00 €	17 500,00 €	12 590,00 €	13 400,00 €	10 090,00 €

SPOLU	62 320,00 €
--------------	--------------------

7. Aktivity SIŽP

Inšpekcia pokračovala v roku 2024 v projekte CAF. Je to prvý európsky nástroj manažérstva kvality vyvinutý verejným sektorom. Model je založený na samohodnotení organizácie, čo sa dá považovať za východisko pre systematický proces zlepšovania.

V rámci Plánu obnovy a odolnosti pokračuje modernizácia vybavenia SIŽP. V roku 2024 bolo zabezpečených celkovo 39 kusov vozidiel, pričom okrem terénnych vozidiel boli obstarané aj špeciálne vozidlá určené na výkon odborných činností. Tieto vozidlá boli vybavené kancelárskou technikou a v nadchádzajúcom období budú doplnené o meraciu techniku, predovšetkým na účely kontrolnej činnosti útvaru inšpekcie ochrany ovzdušia, ochrany vôd a odpadového hospodárstva. Zaobstaralo sa aj 6 súprav mobilných meracích prístrojov, XRF spektrometrov a Photoflex zariadení, ktoré významne prispeli k efektívnejšiemu vykonávaniu kontrol. Súčasťou realizovaných investícií bolo získanie stavebných povolení na plánovanú rekonštrukciu budov inšpektorátov životného prostredia v Žiline, Banskej Bystrici a Košiciach, pričom samotná rekonštrukcia je naplánovaná na rok 2025. Tieto opatrenia sú súčasťou širšej stratégie na podporu investícií do vybavenia Slovenskej inšpekcie životného prostredia, a to s cieľom posilniť jej monitorovaciu kapacitu v procese dekarbonizácie. Realizované investície významne prispeli k modernizácii inštitucionálneho vybavenia, čím sa zabezpečila vyššia efektivita operatívnych činností inšpekcie, a to aj v terénnych podmienkach.

Tabuľka plán obnovy čerpanie financií

Hodnotenie hospodárenia s prostriedkami EÚ	cena s DPH
24 ks terénne vozidlá	1 008 000,00 €
12 ks mobilné kancelárie	542 039,96 €
3 ks meracie vozidlá	120 870,00 €
6 ks XRF spektrometre	165 600,00 €
6 ks photoflex zariadenia	44 758,80 €
3 ks stavebné povolenie na rekonštrukciu budov IŽP	9 180,00 €
Personálne výdavky na zabezpečenie investície I2	18 048,38 €
Personálne výdavky - Dekarbonizácia priemyslu, I1	660 950,78 €
Spolu	1 890 448,76 €

8. Záver

Slovenská inšpekcia životného prostredia je odborný kontrolný orgán, ktorý vykonáva štátny dozor vo veciach starostlivosti o životné prostredie. Naším hlavným poslaním je udržiavanie a zlepšovanie stavu životného prostredia prostredníctvom kontrolnej a povoľovacej činnosti, založenej na dôslednom uplatňovaní environmentálnej legislatívy.

V roku 2024 SIŽP prijala 1 431 podnetov. Vykonala celkovo 2 796 kontrol, pričom 1 163 prípadov vykázalo porušenie právnych predpisov, čo predstavuje viac ako 41 % zo všetkých vykonaných kontrol. V rámci sankčných opatrení bolo uložených 781 pokút v celkovej výške 2 748 166,92 €. Významným prvkom práce SIŽP bolo aj riešenie podnetov občanov, spolupráca s inými štátnymi orgánmi a zapojenie sa do medzinárodných projektov.

V danom období boli realizované dôležité kroky na zlepšenie technického a personálneho zabezpečenia inšpekčnej činnosti. Modernizácia vybavenia v rámci Plánu obnovy a odolnosti prispela k efektívnejšiemu výkonu kontrol, najmä prostredníctvom obstarania nových špecializovaných vozidiel a meracích prístrojov. Súčasťou strategického rozvoja SIŽP je aj plánovaná rekonštrukcia budov inšpektorátov v Žiline, Banskej Bystrici a Košiciach, čím sa zlepšia pracovné podmienky pre inšpektorov.

SIŽP pokračuje v implementácii digitálneho informačného systému KSED, ktorý umožní rýchly prístup k údajom o kontrolnej činnosti a jednoduchšie nahlasovanie environmentálnych podnetov. Zároveň, organizácia pokračuje v projekte CAF, zameranom na zvyšovanie kvality riadenia a efektivity inšpekčných procesov.

SIŽP chce aj naďalej zvyšovať úroveň kontrolnej činnosti, posilňovať spoluprácu s relevantnými inštitúciami a rozvíjať svoje monitorovacie a analytické kapacity. Hlavným cieľom zostáva efektívne presadzovanie environmentálnej legislatívy a ochrana životného prostredia v súlade s národnými a európskymi normami.

Skratky

OIOV: Odbor inšpekcie ochrany vôd

OIOH: Odbor inšpekcie odpadového hospodárstva

OIPK: Odbor integrovaného povoľovania a kontroly

OIOO: Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia

OIOPaK: Odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny

OIBB: Odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti

ÚIOV: Útvar inšpekcie ochrany vôd

ÚIOH: Útvar inšpekcie odpadového hospodárstva

ÚIPK: Útvar integrovaného povoľovania a kontroly

ÚIOO: Útvar inšpekcie ochrany ovzdušia

ÚIOPaK: Útvar inšpekcie ochrany prírody a krajiny

ÚIBB: Útvar inšpekcie biologickej bezpečnosti

MZV: mimoriadne zhoršenie kvality vôd

STPP: súbor technicko-prevádzkových parametrov

TOO: technicko-organizačné opatrenia

IPKZ: Integrované povoľovanie a kontrola znečisťovania

BAT: Best available techniques

CAF: Common assessment framework

KSED: Komplexný informačný systém environmentálneho dohľadu

BA 95,98: druh motorového benzínu

NM: nafta motorová